

DEKRET

**o zmianach w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich
na terenie b. Królestwa Kongresowego.**

Art. 1. Do czasu uchwalenia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogólnego statutu gmin wyznaniowych żydowskich, do obowiązującego prowizorycznie na terenie b. okupacji niemieckiej a z niniejszego dekretu

rozciągniętego na pozostałe części terytorjum b. Królestwa Kongresowego, rozporządzenia z d. 1 listopada 1916 r. o Organizacji Żydowskiego Towarzystwa Religijnego wprowadzone zostają następujące zmiany i uzupełnienia.

Art. 2. § 1 rozporządzenia z d. 1 listopada 1916 otrzymuje brzmienie następujące:

„Żydzi, mieszkańcy tej części Rzeczypospolitej Polskiej, która stanowiła dawniej t. zw. Królestwo Kongresowe, tworzą towarzystwo religijne, publiczno-prawne. Towarzystwo religijne składa się z gmin. Na jego czele stoi Rada Religijna gmin Żydowskich. Towarzystwo religijne i poszczególne gminy mają prawa korporacyjne i prawo posiadania pieczęci”.

Art. 3. Wyrazy „Najwyższa Rada Żydowska” w całym rozporządzeniu zostają zmienione na wyrazy „Rada Religijna gmin Żydowskich”.

Art. 4. § 3 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Żydowska gmina wyznaniowa winna zapewnić członkom gminy możliwość zaspakajania ich potrzeb religijnych. Kompetencję gminy stanowi zatem:

- a) organizowanie i utrzymanie rabinatu,
- b) zakładanie i utrzymanie synagóg, domów modlitwy, kąpieli rytualnych i cmentarzy,
- c) czuwanie nad religijnym wychowaniem młodzieży,
- d) troszczenie się o zapewnienie ludności żydowskiej koczernego mięsa,
- e) zarządzanie majątkiem gminnym i fundacjami, na rzecz gminy ustanowionemi, oraz wszelkimi urządzeniami i zakładami, do gminy należącemi.

Pozatem gmina wyznaniowa ma prawo, na zasadach ogólnych, z zastrzeżeniem praw i obowiązków państwa i jego organów samorządnych, udzielania ubogim żydom pomocy dobroczynnej i zakładania w tym celu instytucji dobroczynnych”.

Art. 5. § 5 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Zarząd jest wybierany przez powszechne, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne głosowanie na przeciąg lat czterech.

Czynne prawo wyborcze jest zależne od następujących warunków: a) wyznanie żydowskie, b) wiek 25 lat skończonych, c) płeć męska, d) zamieszkanie w obrębie gminy żydowskiej bez przerwy przynajmniej rok jeden.

Prawo wyborcze jest w zawieszeniu podczas postępowania upadłościowego, utraty praw obywatelskich, ubezwłasnowolnienia, kary więziennej i korzystania z dobroczynności publicznej”.

Art. 6. § 18 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Wybory odbywają się na zasadach głosowania powszechnego, równego, tajnego, bezpośredniego i proporcjonalnego”.

Art. 7. § 37 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Czterech świeckich i dwóch duchownych członków Rady Religijnej powołuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dziesięciu świeckich i pięciu duchownych

członków Rady Religijnej obierają wyborcy gmin. Wyborców obierają członkowie zarządów gmin mniejszych i pełnomocnicy gmin wielkich.

Wybory do Rady Religijnej odbywają się na zasadach głosowania tajnego i proporcjonalnego w ten sposób, iż członkowie zarządów gmin każdego powiatu zbierają się dla wyboru wyborców do Rady Religijnej w odnośnym mieście powiatowem.

Pełnomocnicy gmin wielkich wybierają wyborców oddzielnie. Powiaty i wielkie gminy, liczące do 50.000 mieszkańców-żydów, wybierają jednego wyborcę, liczące powyżej 50.000 do 100.000 dwóch wyborców. Na członków Rady Religijnej mogą być wybierane lub członkami Rady Religijnej mogą być mianowane osoby, posiadające w swojej gminie bierne prawo wyborcze”.

Art. 8. § 44 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„W obrębie każdej gminy większej mogą się tworzyć związki wyznaniowe w celu urzędzenia i utrzymywania synagog i innych urządzeń religijnych. Utworzenie związku wyznaniowego podlega zezwoleniu państwowej władzy nadzorczej. Związek wyznaniowy wciągnięty być winien do rejestru Rady Religijnej, przez co uzyskuje prawa korporacyjne”.

Art. 9. § 49 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Rada Religijna gmin żydowskich ustanawia w statucie zasady obowiązujące dla dopuszczenia do sprawowania urzędu rabina. Statut ten winien być zatwierdzony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Niezależnie od określonych w statucie wymagań, do sprawowania urzędu rabina mogą być dopuszczane osoby, mające do tego zdolność według zaświadczenia kolegium rabinów, uznanego przez Radę Religijną.

Rabin winien znać języki polski i hebrajski w piśmie i słowie”.

Art. 10. § 56 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Wybór rabina podlega zatwierdzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na przedstawienie Rady Religijnej”.

Art. 11. § 60 rozporządzenia zostaje uzupełniony przez dodanie ustępu tej treści:

„Budżety i listy składek gmin wyznaniowych i Rady Religijnej podlegają przed ich wykonaniem zatwierdzeniu władzy nadzorczej. Budżety i listy składek w ten sposób zatwierdzone mają moc wykonawczą”.

Art. 12. §§ 62, 63 i 70 rozporządzenia otrzymują brzmienie następujące:

„§ 62. Naczelną władzą nadzorczą nad organami zarządu gmin wyznaniowych żydowskich jest Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Miejscową władzą nadzorczą dla poszczególnych gmin jest Komisarz powiatu.

§ 63. Bliższe przepisy, dotyczące się dokonania wyborów na mocy dekretu niniejszego, wydaje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 70. Wykonanie niniejszego dekretu powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który w tym celu wydaje niezbędne przepisy wykonawcze”.

Art. 13. §§ 17, 26 do 34, 43, 55 i 65 rozporządzenia z d. 1 listopada 1916 r. zostają uchylone.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 roku.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

Jan Łukasiewicz